

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Község, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések előfizetési pénzei küldendők.

A Hentzy-ügy vége.

Budapest, 1899. október 11.

Két napi vita után, nyugodtan, minden emóció nélkül likvidálta ma a képviselőház a hajdan oly virágzó „Hentzy-ügy” szomorú csődümegét. A meggyőződés teljes mellhangja, a hazafias felháborodás bádogmennydörgése és gyantavilága, a szent érzelmek csodás pathosa, mely itt-ott már a pathológiát horzsolta, Petur bán mélységes fájdalma és az oroszlan bögés a „Szent István-éji álom”-ból: mindezeket a szép leltári maradékokat egyre-másra, igazi potomáron vesztgették.

Tényleg legfőbb ideje volt már, hogy ezekkel az értéktelen, hamis ercklyékkal való silány csere-berének véget vessenek. A függetlenségi párt politikai hitele ép oly nagy kárt szenvedett általa, mint a hogy maga a nemzet idővel megunta, hogy haszontalan invektívák és izléstelen inzultusok által zavartassa magát komoly munkájában.

A magyar nép loyális érzülete megunta végre, hogy ezt a res judicata-t folyton-folyvást szeme elé vonsozzák; a ledér érzelmi mámor sérti érzékenységet, melynek valóban nincs szüksége az „engesztel-

hetlen urak” külön leczkérére, hogy becsületét és önmegbecsülését teljesen megóvjá.

A dogmatikai hajszálhasogatások és az üres alakiságok mindenkor a hit dekadenciája voltak; a nemzetnek tehát mint hozzá nem méltót kereken vissza kellett magától utasítania azt a gyermekes nyakasságot, melylyel a harcsoz-émlék felavatását rémséges nemzeti sérelemmé akarták felfujni.

A kegyelet, mely csak az imént ünnepele lélekemelő majestásban nagyjainak emlékét, csak magától érthető kötelességet teljesít, midőn a csatatéren elesett ellenség teljes mérvű tiszteletét nem engedi a pártgyűlölet sorába vonsozni.

A zavartalan harmonia dicsőséges királyunkkal, a jó egvételés hadseregünkkel, mely kifogástalan korrektséget tanúsított az emlékvatás ünnepe, sokkal drágább javai a nemzetnek, sokkal magasabban állnak, hogy sem a felelősséggel nem tartozó exáltádók igazságtalan és logikátlan támadásai által veszélyeztethetnők azokat.

Horánszky Nándor fejtegetései, Széll Kálmán miniszterelnök és Fejérváry Géza honvédelmi miniszter nyilatkozatai férfiasan és méltóan képviselték ma a nemzet fel fogását; a könnyelműséget és a köteles

loyalitás hiányát visszautasították a korlátok mögé és hangsúlyozták annak szükségét, hogy ez ügyben az akták végre lezárassanak.

Az egész képviselőház dörgő tetszéssel jutalmazta ez előkelő szónok kijelentéseit és tulnyomó többséggel tudomásul vette a kérvényi bizottság jelentését.

Reméljük, hogy ezzel immár örökre megszabadultunk a függetlenségi párt e kedvenc vesszőparipájától; reméljük, ez volt az utolsó jelenete egy elavult, unalmas, a gyengébb lelkűekre rikató hatásal bíró szindarabnak, melynek már rég el kellett volna tűnnie politikai színpadunk műsoráról.

Meg vagyunk győződve, hogy a szélsőbal csak a „zászló becsületéért” provokálta ezt a vitát és soraikból is a megfontoltabbak irtózva látták a sirok ismételt megbolygatását. Fogadják el a tüze sebbek is ezek felfogását s engedjék a halottakat békességben nyugodni.

Immár találja meg az elesett harcsoz sek szelleme az örök nyugalmat; kísértetek től csak az fél, aki kísérteteket lát.

Az expozé.

A képviselőház mult hétfői ülését csaknem egészen Lukács László pénzügyminiszter expozéja fog-

TÁRCZA.

NEKROLOG.

(Törődék egy barátom naplójából.)

Közlő: Barthali János.

Mikor Magdy bácsit életemben legutoljára láttam, ott feküdt a ravatalon merev arcuzattal, a végtelenbe bámuló, megtört tekintettel. Elhagyatottan halt meg. Nem volt ki lezárja szemeit az örök álmra. Nem volt senki mellette utolsó óráiban, hogy a halálvivódás hideg veríték-cseppjeit letörölje barátás homlokáról.

Nem tudom miért, de néhány év óta nagyon sokat foglalkozom a halál gondolatával. Ugy sejttem, hogy közeledő elmúlásom előérzete az. Nem félek ám attól sem, mint sok egyébtől a világon; de a Magdy bácsiéhoz hasonló rideg, kétségbeejtő végórától borzadok.

Bizony, az ő élete olyan volt, mint azé az árváé, kit a lelketlen, durva mostoha apa minden vagyonából ki akar fűrésztetni, csak azért, hogy ő lakjék jól az árva helyett is. Magdy bácsinak a sors volt ilyen brutális mostoha apja! s mint sokszor mondogatta az öreg: „annak az ostoba apának sok rokona segített a telhetetlen lakmározásban”. Persze, a jó bátya a társadalmat értette a rokonság alatt. (Nota bene; a létérti küzdelem harczaiban mindig leghátul járt a bácsi, s így nem esoda, ha a boldogulás utján sohasem tudott zöldágra vergődni,

a miért aztán a társadalmat tette felelőssé. Az meg sohasem jutott eszébe, hogy: szemesé a világ!)

Szó a mi szó, de a bácsi eredeti ember volt különben. Nem vagyok sem orvos, sem lélekbuvár, hogy cselekedeteiből belvilágára nézve diagnózist állapítsak meg, vagy konzekvenceziát vonjak le, de annyi tény, hogy nagyon eredeti embernek kellett lennie, a miért felebarátainak annyi derült órát szerzett a cselekedeteivel.

(Az ezután következő négy oldalon óriási téntenger nyomai látszanak. Az írás e miatt olvashatlan. Valószínűleg barátom kis fia produkált holmi kezdetleges írásbeli gyakorlatot.)

.... Magdy tanult ember volt. Előszeretettel viseltetett a költészet s a természet három országa iránt. A szónoklat és rögtönzésnek pedig imádója volt, s ahol szeret ejthette, versben, vagy prózában erős megnyilatkozásokat eraszott meg, különös vonatkozással az alkalmosszerűsége.

Egy ragyogó tavaszi napon, midőn virágillattól volt terhes a levegő, midőn a természet újra ébredésének legszebb pompájában tündökölt, (s mellesleg ez nemzetgazdasági szempontból mondvá: a haládatos tyukok azon szorgalmatoskodtak, hogy a téli ápolásért viszonzásul hóféhér és nem hóféhér tojásokkal kedveskedjenek a gondos háziasszonyoknak,) hát ezen a tavaszi verőfényen Magdy ur egyik vidéki barátjánál volt látogatóban. Az izletes villásreggeli végeztével és (nem mű-) bor kvaterkázása után a nyitott verandában lustálkodott szép pipaszó mellett vendég és háziur. Ugyanekkor a baromfióból kettős, majd hármás, később többes számú kotkodálás jelentette, hogy ott azon pillanatokban ro-

vatott le a napi tojás-adó. A gazda, ki ismerte a Magdy rögtönző képességét, tréfásan szolt hozzá:

— No, pajtás, halljuk az ölben végbement proceduráról egy alkalmi vonatkoztatást!

Magdy bácsi kettőt-hármat köszöriulta torkán; maga elő köpött egyet, s diadalmas arcuzal vágta ki az alábbi alkalmat szerűsöget:

— Enyhülódik, tavaszódik az idő,
S kotkodálva gömböt toj a kakasné!

De aztán sok időig került is barátját azon tapintatlanságért, hogy az rohogni merészelt az alkalmi kinrimen.

A perek a régi jó világban sem siettek gőzerővel, azon egyszerű oknál fogva, mert a gőzhajó és a vasut akkor még hihetetlen álmoképnek tartattak hazánk legnagyobb részében. Csak a forspont s a gyorsparaszt-dívat volt az uralgó. Azok dominálták a helyzetet.

A gázt ma már — hála az Égnek — mint mozgató erőt, a kis gyerekek is ismeri. A gyorsparaszt magjából kiveszett; de azért a föld ma is csak 24 órában fordul meg a tengelye körül, mint évmilliók óta mindig. Azt tartja ő is hogy: a sietésben sohasem volt haszon.

Abban a régi jó világban pöre volt a Magdy bácsinak, a mely azonban úgy megkötötte magát, hogy a világrt sem ment volna előre, Nem ért ott semmit urambátyám sürgetése. A pör azt mondta, hogy: nem megyek, s punktum! Aztán nem is ment sehogy.

lalta el. Terjedelemben a legnagyobb volt az összes eddigi exposzék között, de legnagyobbak mondható tartalmának szempontjából is. A becsületes állami gazdálkodás kitűnő eredményeit tárhatta föl a pénzügyminiszter s a mióta a defecitból az ország kieviczelt s a gazdálkodás biztos alapokra helyeződött, ily nagy arányú fejlődésről még nem történt beszámolás, mint hétfőn. A pénzügyminiszter mindjárt beszéde elején az 1898-iki zárszámadások eredményeivel foglalkozva, általános éljenzés közepette azt jelenthette, hogy az 1898-ik év tényleges kezelése 27,348.000 forinttal volt kedvezőbb, mint az előirányzat. Ennél a többletnél tekintetbe veendő, hogy az 1898-iki év sem ipari, sem gazdasági és kereskedelmi szempontból nem tartozott a kedvező évek közé s így a pénzügyi gazdálkodásnak annál nagyobb érdemére válik.

Az okos gazdálkodás lehetővé tette, hogy a modern államélet folyton fokozódó igényeinek kielégítése előtt ne kelljen elzárkózni. A költségvetési javaslat, melyet a pénzügyminiszter benyújtott, pontról-pontra arról tesz tanuságot, hogy az igények kielégítésére folyton többlet fordíthatnak. Még a szélsőbaloldal sem zárkózhatott el a jó hatás kifejezésétől, mikor különösen a gazdasági és közoktatásiügyi szükségletekre előirányzott, jelentékenyen megnagyobbított költségekről referált a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter beszédjének többi része közül az egész Ház figyelmét igen megfogta és az egész országra is megnyugtató hatást van hivatva kelteni az, mikor az állam ama hivatására mutatott rá, hogy ha kedvezőtlen üzleti viszonyok és kedvezőtlen konjunktúrák folytán a magán tevékenység és magán vállalkozási szellem lanyhul és stagnál, az állam van hivatva megtenni az intézkedéseket és közbelépni a saját erejével, eszközeivel kényes közgazdasági célok megvalósítására. Biztató és megnyugtató a pénzügyminiszter azon meggyőződésének nyilvánítása, hogy a mi gazdasági életünk alapjai ma is egészségesek és fejlődésre képesek.

Az exposé második részében a miniszter az adóreformokról nyilatkozott. Óriási munkát főbb eredményeire foglalta össze, a Wekerle pénzügyminiszterse óta folytatott adatgyűjtések tanúságait s ezekből s a szaktanácsközmányok és tanulmányok eredményeiből az adóreformok nagy terveit megalkotta.

Három sarkalatos új elvet visz be Lukács László adóreformja a magyar társadalom életébe. Az egyik: a létminimum, melyet adórendszerünk nem ismert, a másik a progresszió, melytől mint szocialista követeléstől irtózkodott, a harmadik pedig az adók egysé-

gesítése, mely a burocratizmus kiirtására az első korszakos lépés.

Ennek a három elvnek az érvényesülése magában véve áldás az országra és diadala az igazságnak. A létminimum révén az alsó néposztályok széles rétegei szabadulnak föl egy képtelen megadóztatás nyomása alól s a progresszív adókievetés következtében a jómódúak és különösen a dúsgazdagok esnek el egy méltatlanul élvezett privilegiumtól. A kétszerkettőnek a morálja az, hogy a hatszáz forintból élő ember ne ugyanannyit adózzon minden verejtékesen keresett forintja után, mint a milliomos kereskedő, földbirtokos vagy magánzó. És végül a józanság logikája az, hogy ne különböző címeken, mik az adóanyag kiszípolozására vezetnek, követeljen az állam adófizetéseket, hanem összegezze a jövedelmeket s az egész summa után mondja meg, mennyit követel belőle magának.

Ha már most a részletekben akadunk is egy és más hibára vagy fogyatékos ágra, s ha például a harmadik osztály kereseti adónak a kontingentálása iránt hatalmas ellenzék kerekednék is az érdekelt körökben, egészben a reform ennek a három szempontnak az érvényesítését célozza s ennek alapján föltétlenül kívánatos. A törvényhozásnak egyhamar nem látjuk érdemesebb feladatát, mint a reform megvalósulásának a siettetését. Lukács László pedig, aki a gyakorlati finanszírozás embereinek Magyarországon első kapacitása, diesőségesebben nem teheti emlékeztetéssé nevét, mintha a reform keresztvitelének érdemét hozzafűzi.

A pinczeszövetkezetekről.

(Folytatás.)

Először is értsük meg jól, hogy mi az a szövetkezet? Ma már az ország nagyon sok részében van hitelszövetkezet, egyre alakulnak újabb meg újabb tejszövetkezetek, a városokban pedig szaporodnak a fogyasztási szövetkezetek, úgy hogy olvasóink talán már saját tapasztalataikból tudják azt, hogy a szövetkezetek önkéntesen keletkezett társaságok, a melyek azért alakulnak, hogy saját tagjaiknak keresetét, gazdálkodását és hitelét támogassák és közös erővel iparkodjanak elérni azt, a minnek elérésére az egyesek ereje nem elegendő. A mikor a szövetkezet megalakul, ez úgy működik tovább, mint ha egy személy volna, az összes tagok érdekeiben egyformán jár el, közölsz az a szövetkezet egész üzletkezelése, minden tagnak egyforma jogai és egyforma kötelességei lesznek benne.

Az állam két törvénnyel is gondoskodott arról, hogy az ilyen szövetkezetek keletkezését elősegítse; az egyik a kereskedelmi törvény (1875. évi XXXVII. törvényezikk), a másik gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvény (1898. évi XXIII. törvényezikk). Hogy ha már most egy-egy falunak, vagy két-három szomszédos községnek szőlősgazdái közül csak 15–20-an, vagy akár valamennyien szövetkezetet akarnak alakítani, akkor vagy a főszolgabírónál, vagy a vármegyei gazdasági egyesületnél, vagy az országos központi hitelszövetkezetnél, Budapesten, bejelentik a szándékukat s akár szóval, akár írásban kéri a szövetkezet megalakítását. A főszolgabíró, a gazdasági egyesület vagy országos központi hitelszövetkezet, a törvény értelmében, a szövetkezet alakításánál közreműködik, kiküld ahhoz értő szakembert és ez elvégzi az alakulás összes törvényes teendőit. Elkészíti a szövetkezet alapszabályainak tervezetét, összehívja az alakuló közgyűlést és megindítja az egész szövetkezeti munkaságot.

A ki a pinczeszövetkezetbe az alakuláskor akar belépni, aláírja az alapszabálytervezetet a későbbben belépőket pedig az igazgatóság veszi fel. Az alapszabálytervezetet az alakuló közgyűlés előtt meg kell ismertetni a tagokkal s aztán az alakuló közgyűlés elő kell azt terjesztetni; a közgyűlésen meg lehet a tervezetet hányni vetni; a miben azután a gyűlés megállapodik, azt be kell mutatni a kir. törvényszéknek s az így közakarattal készült alapszabály lesz az illető szövetkezetnek a törvénye. Az üzletkezelés, az igazgatás, az ellenőrzés, a felelősség, a tagok jogai és kötelességei, mind az alapszabályokban vannak megállapítva s ezek rendelkezéseitől soha sem szabad eltérni.

Ugyancsak az alakuló közgyűlésen kell megválasztani az igazgatóságot és a felügyelő bizottságot. Az igazgatóság vezetői a szövetkezet ügyeit, a felügyelő bizottság pedig ellenőrzi az igazgatóságot. Mind a két testület tartozik a szövetkezet dolgaiban törvények és az alapszabályok rendelkezései szerint hűségesen és gondosan eljárni. Ha az igazgatóság eltér a rendelkezésektől, vagy akár rosszakaratból, akár tudatlanságból a szövetkezet érdekei ellen cselekszik: nemcsak felelősségre vonható, hanem még kártérítéssel is tartozik. Hasonló kötelesség terheli a felügyelő bizottságot is akkor, ha az igazgatóság vétkei vagy gondatlan működését helyben hagyta. Éppen ezért igen nagy gondnal kell megválasztani ezt a két testületet; nemcsak kifogástalan becsületes-ségű, hanem tapasztalt, értelmes és szorgalmas fér-

Egy szeles napon, (mert hát, mint tudni tesszik, van, kérem, ragyogó és nem ragyogó nap is!) tehát egy szeles napon újra bemegy M. bátyánk a központi hivatalhoz, megtudni, hogy a póre nem gondolt-e okosabbat két év alatt? S hát — uramfia — azt látja, hogy az a bíró, kinél az ügye volt, egy másik társával a vadászszennvedélyük kielégítése céljából éppen az előjárattott kocsiira telepedik föl, s körülöttük hét agár rugja a port.

Magdy elkomorodott képpel szólt a bírónak: — Uram, ha szabad kérdezni, mit csinál a póróm? Éle, vagy meghalt az ártatlan?

— Ő nem halt meg, csak alszik, — felelt rá a tréfakedvelő hivatalnok.

— És mióta, kedves mester? — évődik a bácsi.

— Már tíz év óta, emberfia.

— Nem lehetne fölébreszteni a hosszasan alvót?

— Nem, mert tulvilági jelenségek gyönyörköd-tetik idegeit. Azonban — szólt a bíró nevetésre álló képpel — egy idősebb vonatkozás a bácsi szájából, talán felköltheti.

— De aztán nem haragszik meg érte az ur? — kérdi fontoskodó képpel Magdy?

— Én nem, csak a pegazus ne tegye, volt a válasz?

Magdy pár pillanatig gondolkodott, azután Stellungba vágta magát, s a körülállók nem csekély mulatságára vonatkoztatva, mondván:

— Szélfúvás van, fegyver zörög; Állnak, nem folynak a pörök. Áll elé egy tarka fogat,

Hét agár bős és úgy szalad.

Nyulvadászat foly a mezőn,

Nyulak állnak a vérmezőn.

Nem kell színész itt, sem dalnok,

Most vadász két hivatalnok.

Egyik rövid, más jól látó,

Nyulkönyvektől árad a tó!

Szélfúvás van, fegyver zörög,

Állnak, pihennek a pörök.

A pör ugyan fölébredt nemsokára, de szerencsésen el is vesztette azt a bácsi — örökre. És egész életében a rögtönzést okozta a bukásért.

Gyönyörű káposztákat nevelt D. atyánkfia, hogy — mint mondani szokás — hetedhét országban nem volt azoknak párja. Őrizte is, ápolta is úgy, mint a szemefényét. És büszke volt azokra; már a milyen büszke csak lehet a káposztáira az ember.

— Hát aztán szomszéd, — szólítja meg egy napon D. urat szomszédja a kópé Felhősi, — mit csinálnál azzal, a ki a szemeid láttára kirugdalna néhányat ezekből a terjedelmes fejű burjánokból? — Hát, kérlek — szólt nekivörösödve D., — először is tiltakozom ez ellen, hogy világhírű Mandarin káposztáimat burjánoknak tituláld. Másodszor: mert azért nagyon megharagszom; és harmadszor: tudd meg, hogy azt a vakmerő káposztagyilkost agyonütném és keresztül lőném. Megértted?

— Óh, nagyon is. Sőt, biztosítalak, ozentul őrizkedni fogok még rájuk is nézni, nehogy kártör-ténjék az ártatlan lilimokban.

Ez a rövid párbeszéd már feledésbe is ment,

midőn néhány hét múlva kikelt arecezal rohant be D. szobájába Felhősi, s egy székre rogyva, megsemmisülten rebegi:

— No, pajtás, nagyon csehül áll a dolgom. Nem hiszem, hogy ebből a bajból ép bírral szabaduljak ki.

D. a legrosszabbat sejtve, stentori hangon kiáltott a remegő emberre:

— Szerencsétlen! talán csak nem a káposztáimmal!

— Óh, légy nyugodtan. Nincsen azoknak maculányi bajuk se; hanem én, óh jaj nekem!...

— ???

— Párba jom lesz.

— ? kivel, te, ember, szólj!

— Magdy-val, óh, óh!

— Hahaha! — nevetett fel jóízűen D., — hát csak az a baj? No, ugyan kár volt ezért úgy meg-rökönyödni. Hát, persze, megverekszel, s pontum. Levágod, megölöd, paprikássá aprítod az ellenfélt, vagy ő tégedet, ez is pontum. De hát aztán mire mentek a hunezfutrá állásnál?

— Kérdre.

— Vannak segédek? — kérdi tovább D., k a párba jom csak hirtől hallotta.

— Éppen a végett jöttem hozzád, ha... ha... szíves volnál segédem lenni.

— Ezer örömmel pajtás. Jobb helyre nem is gondolhattál. És aztán mikor lesz köztetek az a páros duellum?

— Helnap reggel 6 és 7 óra között.

— És a hely?

— A végett is akartalak megkérni, hogy ha szíves volnál e cizla a káposztás kertben, mint

fiakat kell a szövetkezet élére állítani, a kik még vagyonukkal is biztosíthatják a tagokat minden veszteség ellen.

A közös üzletkezeléshez szükséges pénz, vagyis a szövetkezet alaptőkéje, a tagok üzletreszéiből gyülik össze. A belépéskor minden egyes tag kötelezi magát arra, hogy egy vagy több üzletrészt befizet a szövetkezet pénztárába. Ezeket az üzletreszeket azonban nem szükséges megindításázz elegendő az, ha az üzletreszek egy része az alakuláskor készpénzben befizetett, a hátralékok pedig kötelező aláírások által biztosítva vannak. A tagoknak e kötelezettségei a szövetkezetnek követelési jogot adnak az illető tagokkal szemben és ez már magában véve vagyont képvisel.

Az alapszabályokban továbbá meg kell állapítani a szövetkezeti tagok felelősségének határát, vagyis azt, hogy a szövetkezet kötelezettségeiért, az egyes tagok mily összeg erejéig tartoznak felelősséggel és ez szolgál irányadónál a szövetkezet hitelképességére nézve is, a minnek abból a szempontból van fontossága, hogy a szükséges kiadások, befizetések, felszerelések stb. ezéjaira mennyi kölcsönt kaphat a szövetkezet, ha tudniillik erre szüksége van. Azoknak a szövetkezeteknek, amelyek az Országos Központi Hitelszövetkezetbe belépni kívánnak — az 1898. XXIII. t.-cz. 15. §-a értelmében — legalább is az üzletreszek névértékének ötszörös összegéig vagyis az üzletreszre tényleg befizetendő összegben kívül még ennek négyeszereséig terjedő felelősséget kell vállalniuk, az alapszabályokban azonban az üzletresz névértékének tízszeres összegéig terjedhető felelősséget is meg lehet állapítani, ha a szövetkezetet alakítani akaró tagok úgy kívánnák.

(Folytatása következik).

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** A hét elején történt erős fagyok után, a hőmérséklet némileg emelkedett, de azért az éjjelök rendkívül hűvösek s nap-nap után jó erős deréket hoznak. Hogy ezután valami nagyon enyhe idők legyenek alig is várható, mivel a magas hegyek körös-körül hóval vannak borítva. A hőmérő különben nappal 15—20 C. fok között mutat.

— **Alispán választás.** Háromszékvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án tartott közgyűlésében töltötte be a Gábor Péter halálával megüresült alispáni állást. Az eredmény iránt kezdettől

fogva semmiféle kétség nem volt, mert az egyetlen jelölt Szentiványi Miklós megyei főjegyző annyira birta az egész megye bizalmát s oly közkedveltségű ember, hogy ellene senkinek eszébe sem volt felépni. Megválasztása természetesen közfelkiáltással és általános lelkesedés között történt meg. Szentiványi Miklós megválasztását az egész megyében örömmel és nagy meglepéssel fogadták, mert ő benne egy kipróbált jellemű, tehetséges és nagy szorgalmu tisztviselő került az alispáni székbe, ki minden tulajdonát egyéni magában, mi egy jó és erélyes alispánnál szükséges s ezért mindenki bizalommal tekint a megye új első tisztviselője működése elé. Mi is szívesen üdvözljük az új alispánt s új állásában sok szerencsét kívánunk! Az alispán választás után a közgyűlés nyomban betöltötte a főjegyzői állást is. Erre ketten pályáztak, egy mint Vajna Miklós sepsi-járási főszolgabíró és Dr. Damokos Ödön megyei aljegyző. A választás megejtetvén Vajna Miklós 126 és Damokos Ödön 52 szavazatot nyert, s így a megye főjegyzője Vajna Miklós lett. A közbizalom ő benne is egy igen érdemes régi tisztviselőt tüntetett ki s a törvényhatósági bizottság szerencsés választásához csak gratulálhatunk.

— **Házasság.** Bartha Gyula közdivásárhelyi derék ifju kereskedő f. hó 14-én kötött házasságot városunk egyik legbájosabb hölggyével Kovács Teréz kisasszonnyal. Sok boldogságot kívánunk e házassághoz.

— **Székely szüret.** Nálunk akkor szokott a szüret bekövetkezni, mikor a moldovai román atyafiak megérkeznek a szőlős szekerekkel, a mi már bekövetkezett. Ha Romániában a gabona és takarmány termés rosszul ütött is ki, de a szőlőben úgy látszik, hogy nagy áldás van, mert évek óta nem hoztak ki annyi szőlőt, mint az idén. Ha az ember a mult esztendőknél végig tekint a közdivásárhelyi piacon, azt hihette volna, hogy valahol a bortermő földön van. Egy hosszú szekér soron csupa szőlőt árultak és pedig kilóját 12 krban s ha az ember egy 5 kilós ládát vett 8 krban adták. A szőlő minőségét jónak egyáltalában nem lehet mondani, de a ki rászánja magát, veszély nélkül élvezheti.

— **Nagy tűz volt f. hó 12-én Szentléleken.** A község mellett a mezőn egy egész sor szalma boglya gyuladt meg s égett el. Mert térsről természetesen szó sem lehetett, mert a nagy lánggal égő szalma kazalokhoz közel menni sem lehetett.

Közigazgatás.

Valami a homoki burokról.

Köztudomású az az órási pusztítás, melyet a filoxera az ország egyik legjövődelmesebb ágában, a szőlőben tett. Nemesak egyes községek, hanem egész

vármegyék lakossága jutott a tönk szélére, tohetetlenül állván a hatalmas ellenséggel szemben jó hosszú ideig, jelesül mindaddig, míg tudományos és gyakorlati irányú kísérletek be nem igazolták azt, hogy a homok talaj ép oly alkalmas a szőlő kultiválására, mint a hegyvidék kötöttebb talaja. Mióta az ide vonatkozó kísérletek eredményei napfényre utottak, szőlőművelésünk állapota ismét kedvezőbb képet nyert, folytonosan szaporodván azon területek kiterjedése, mely területeken a szőlőművelésre eddigelé gondolni se lehetett volna, ma már ugy állanak, hogy egy pár év múlva ismét a legnagyobb vigásá mellett fogjuk a szüretelő kádakat megtölteni.

Területünk van már elég; bormennyiségünket szaporíthatjuk a művelés és trágyázás helyes keresztülvitelével, mely utóbbi tekintetben különösen a műtrágyák alkalmazásának juttathatunk nagy szerepet; most még csak arra kell törekednünk, hogy boraink minőségét javítsuk. Ezt illetőleg első feladat jó fajnak a kiválasztása. Ilyenekül tekinthető a fehér borfajok közül a furmint, mely egyik a legkitünőbb minőségű pecenyeboroknak, az olasz és rajnai rizling, a mézesfőhér, a Bokar és zöld Sylványi; a vörös borfajok közül a Merlot, Burgundi és Kaderko.

Boraink minőségére nézve: egy további határozó körülmény a szüretelés mikénti keresztülvitel. Szüreteljünk akkor, ha a szőlő teljesen megérett s ha az időjárás teljesen száraz. Elsős időjáráskori szüretelésnél a szőlőszem telve van penészgombával, a mely azután a must penészedését idézi elő, különösen akkor, ha annak hőmérséklete alacsony. Az erjesztést lehetőleg fűtött helységben kell eszközölni; ennek első stádiuma mintegy 8 napot vesz igénybe. Ekkor azután a bort a seprőről le kell fejtetni úgy, hogy az a levegővel minél többet érintkezzen, a szénsavtartalom csökkenése s az oxigén eredményesebb működése ezéjából.

Lefejtés után ismét a fűtött erjesztő helyiségben marad a bor, a minél tökéletesebb kiejtés miatt. December első napjaiban hajtjuk végre a második fejtést ép úgy, mint az első s ezután a bort pinczébe tesszük. A pince se tulszáraz, se tulnedves ne legyen s állandó hőmérséklettel bírjon.

A lefejtést első évben még két-háromszor ismételjük.

Hirdetések.

A k.-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága tisztelettel értesíti az érdeklődő közönséget, hogy 1899. november hó 1-től további intézkedésig a betét után **5% kamatot fizet** s ezen kívül az állami adót az intézet hordozza.

Az igazgatóság.

ÉRTESÍTÉS.

A „közdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság” tisztelettel teszi közhírré, hogy a nála gyümölcsözés végett elhelyezett betét-tőkék után folyó évi november hó 1-jétől kezdve a további intézkedésig a kamatlábat **1/2%-kal felemeli** s minden levonás nélkül **5% betéti kamatot fizet.**

K.-Vásárhelyt, 1899. okt. 14-én.

Az igazgatóság.

teljesen félreeső téren helyet engedni. Ott a megletéstől sem tarthatunk.

D. nem is sejtve a következményeket, vagy hogy a dologban kópéság is lappanghat, gyanutlanul engedett szomszédja kívánságának. Pedig erős tréfa volt készülődés, melynek éle a hizott káposztafejek ellen irányult.

Sem Magdy, sem Felhősi nem forgatott kardot életében. Felhősi pedig mind Magdyt, mind D. urat meg akarta tréfálni a saját rovásukra. Ezért hát addig hecezelte, Magdyt, míg az egy mázsás grombaságot nem röpített a fejéhez. Ez elég ok volt a provokálásra. Arról meg gondoskodott, hogy Magdy elfogadja a kihívást. Barátjaival — kik a csínyben be voltak avatva — bátorságot öntetett Magdyba.

A párbaj napja elérkezett.

Magdyt a félelemtől félholtan hurezolták a segédei a káposztás kertbe, s már előre úgy állították fel, hogy háta megett a káposztatáblák legyenek. A segédek kezében nem volt kard, csak egy-egy jó fűtykös.

A küzdőket szembe állították.

Felhősi magában nevetett. Magdy megforgatta a feje fölött az ősi, széles fringit, s hirtelen olyat huzott a kardlappal a tohetetlenül, dermedten és halálápadtan álló Magdy meztelen oldalára, hogy olyant esattant az, mint egy száraz bivalybőr.

No, de Magdynak sem kellett több. Elordította magát, mint egy éhes oroszánfóka; s akkor gyorsan hátraarcot csinálva, ucezu! beugrott a káposzták közé, s szaladtaban, meg bugdácslolás közben olyan vandal pusztítást, döntögetést, kirug-

dalást mivelt azokban, hogy egy vegetáriánusnak siralmas lett volna azt nézni.

Felhősi éppen ezt várta. Oda kiált a fűtykóst hűledezve szorongató D.-nek.

— Ni, ni, szomszéd! kutyául rugdalja ám a Magdy a Mandarinokat. Ne hagyj: fogd el a szerencsétlent, míg ki nem rugdalja az egészet.

— Ho-hó, gazember, gyilkos, megállj! a káposztáimat ne bántsd — kiáltott D. a szaladó után. De mivel az még jobban csörtetett előre, fölemelt fűtykőssel rohant utánna s amint elérte, irgalmatlanul kezdte ütlegelni hátulról a megfutamlott hóst. Ez meg azt hitte, hogy Felhősi van nyomában a bosszu fringijával. Akkor meg orditva, böge kezdett a káposztában össze-vissza nyargalászni, keresve a kijáratot az utcára, a mit persze dehogyan talált meg nagy ijedségében. D. mindenütt a nyomában, s ugyancsak dolgozott a fűtykőssel — veszedelmére a Mandarinoknak.

A segédek Felhősiel együtt e látványra majd megpukkadtak a nevetéstől.

Végre, mikor már a káposzták kilenczted része ki volt rugdalva, észre veszi Magdy, hogy tulajdonképpen mi történik és hogy ez a dolog már a párbaj szabályain tul esik . . . egy pillanat alatt megfordul és ráveti magát üldözőjére.

Hogy aztán mit végeztek ketten, azt már csak a jó Isten tudja. Mert a mint Felhősiék látták, hogy komolyra fordult a dolog, ellillantak a csatamezőről.

Annyi tény, hogy mindkettő hosszasan nyomta az ágyat a káposztás kertbeli tréfa után.

Magdynak pedig elég volt a káposztát és a párbajt még külön is omlyteni, hogy örökre ellensége maradjon az embernek.

(Folyt. köv.)

Sz. 4631/899.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szacsavay Gyula ügyvéd által képviselt Kádár Bálint, Demeter András és Hiró Fülöp végrehajtónak, Boros Gyula (ladányi) végrehajtást szenvedett elleni 20 frt 50 kr tőkötvetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Lemhény község határára fekvő, a lemhenyi 190. sz. tjkvben foglalt 51. rendszámu 915., 916., 917^{1/2}. hrsz. 748 frt becsértékű ingatlanra az árverést fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi november hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor Lemhény község házában meg-

tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

K.-Vásárhely, 1899. augusztus hó 5-én.

Veres

11. (1-1.) kir. törvényszéki bír.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tucatonként **eredeti párisi minőségben** frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts americ. tucatlja** frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 2.—.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatonként darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

12 Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen es bérmentve. Megrendeléseket pontosan és discreteen eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves hízeniai specialista c.

20% engedmény!

20% engedmény!

ki e hirdetésre hivatkozik!

Szám 21822—1899.

Árlejtési hirdetmény.

Az alábbi 1900. évi szükségleteknek vállalkozás utjání biztosítása végett f. évi október hó 28-án délelőtt 9 órakor a vármegyei alispáni irodában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

1. A vármegyei Ferencz József nevet viselő kórház betegek és azok ápolóinak kiszolgáltatandó étadagok iránt. Óvadék 100 frt, ezen kívül az első havi kereseti összeg év zártáig benntartatik.

2. Valamint ugyanazoknak szükségeltető 50, 160, 315, 630 grammos zsemle adagok szállítása iránt. Óvadék 50 frt.

3. Háromszékvármegye központi és árvaszéki irodái részére 480 köbméter, és a vármegyei „Ferencz József” nevet viselő kórház részére 200 köbméter, összesen 680 köbméter (bükk, gyertyán) jó minőségű száraz tűzifa szállítása iránt. Az ajánlatban kifejezendő lesz, hogy egy egy, mint másik köbméterenként, mily egységes árért szállittatik. A tüzelő anyagból az árlejtéshez minta darabok lesznek bemutatandók. Óvadék 50 frt.

4. A vármegyei központi és árvaszéki irdák részére szükséges mindennemű irodai szerek szállítása iránt. A szállítandó irodai szerek, piros ostya doboz vagy darab szerint, piros carmin tinta, vegytinta surló papir, lemez-papir, gummiarábikum, alluminium és másféle toll, kék vagy fekete bélyező festék, fekete iron, vékony és vastag spárga klgrammonként, tollszár. Az egység árak dobozonként, ducetenként, klgrammonként, üvegenként lesznek feltüntetendők, a minőség megjelölése szabatosan lesz esszközlendő. Óvadék 50 frt.

5. A vármegye központi hivatala és a megyei árvaszéki irodákhoz szükséges (tisztázó, fehér, fogalmi, minis-ter, nagy és kis csomagoló, itató) papir szállításának biztosítása iránt. A papirokból minták melléklendő. Óvadék 50 frt.

6. A vármegye központi hivatala, a Ferencz József kórház és a megyei szegénymenház részére szükséges világító anyagok, stearingyertya, közönséges és szalon-petroleum szállítása iránt. A petroléumnál kifejezendő az egységes ár klgramm és literenkint, a gyertyánál csomagonként. Óvadék 10 frt.

7. A vármegyei hivatalok részére szükséges könyvkötői munkák iránt. Óvadék 25 frt. A vármegyei házi pénztár terhére teljesítendő könyvkötői munkák értéke az

egész évre egy összegben is kifejezhető, melyért mindennemű munka a házi pénztárt érdeklőleg teljesítendő lesz. Az egyes alapok érdekében az egységes árak az irányadók. Idézendő lesz, hogy a tábla hosszúság és magasságban centiméterekben kifejezve, mily egység árak mellett lesz előállítandó, a füzések vékony borítékkal mily egység árért teljesítettnek. A pénzkezeléshez szükséges havi naplók füzéséért külön felszámításnak helye nem lesz. Az egységes árakra vonatkozó feltételek a vármegyei számnevősegnél megtekinthetők.

8. A vármegyei központi, járási és a két tisztí szolgálja személyzet részére szükséges ruházat készítése iránt. Az anyag természetben adatik. Óvadék 50 frt. Az ajánlatban kifejezendő, hogy egy köpeny, egy attila, egy posztó zubbony, egy posztó magyar nadrág vagy pantalon, egy sapka, egy nyakkendő mily egység árak mellett állittatnak elő. A sapkát és nyakkendőt vállalkozó saját anyagából köteles szállítani. Az ajánlatban kifejezhető, hogy vállalkozó az egyes darabokat saját anyagából mily árért hajlandó előállítani, az előre bemutatandó és elfogadható szövetekből.

9. A vármegyei központi és járási szolgaszemélyzet és a két tisztí szolgálja részére szükséges lábbeliek készítése iránt. Óvadék 50 frt. Az ajánlatban kifejezendő, hogy saját anyagából vállalkozó vixos jó minőségű bőrből egy eszimat a szára felül sárga zsinorral szegve, egy pár esizma fejelést, egy pár czipőt, egy pár esizma vagy czipő talpalást, mily egység árak mellett hajlandó előállítani.

Az óvadék készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban lesz a zárt ajánlathoz esatlandó.

Ha sepsi-szentgyörgy város területén kívül lakó vállalkozók által is tétetik ajánlat, valamely tárgyra vállalkozók a szállítást saját költségükön kötelesek teljesíteni, úgy, hogy az illető tárgyaknak a vármegye házához törént szállítása után csak is az ajánlatban felvett ár lesz fizetendő.

Felkéretnek vállalkozni ohajtók, hogy a fenti tárgyakra vonatkozó saját kezüleg aláírt és kellő óvadékkal ellátott zárt ajánlataikat az árlejtés előtti nap, illetve f. évi október hó 27-én d. u. 4 óráig a vármegyei pénztárhoz beadni sziveskedjenek, mely meghatározott időn tul az ajánlatok nem lesznek elfogadhatók.

Sepsi-Szt.-György, 1899. évi szeptember 19-én.

Alispáni szék üres:

Szentiványi Miklós,

(108.) 3—3.

főjegyző.